

www.pozytek.gov.pl

Konferencja

Tyflografika – rysunki dla niewidomych

W ramach projektu „Wprowadzenie szerokiego dostępu do wypukłych materiałów dydaktycznych dla uczniów i studentów niewidomych”

12 grudnia 2005 rok

Elżbieta Oleksiak

Kierownik Centrum Rehabilitacji w Polskim Związku Niewidomych

Kolejne kroki:

Pierwszy wykonany krok

25 kwietnia 2005 rok Polski Związek Niewidomych Zarząd Główny składa wniosek na zadanie „Wprowadzenie systemu szerokiego dostępu do wypukłych materiałów dydaktycznych dla uczniów i studentów niewidomych” wspierane finansowo przez Ministerstwo Polityki Społecznej w ramach Rządowego Programu Fundusz Inicjatyw Obywatelskich.

Beneficjent – projekt jest skierowany do uczniów i studentów niewidomych oraz ich nauczycieli zarówno ze szkół specjalnych jak i ogólnodostępnych.

Problem – ograniczony dostęp do materiałów dydaktycznych, zwłaszcza przystosowanych dla niewidomych odwzorowań prezentacji graficznych. Niezwykle trudno jest wytłumaczyć bez specjalnych pomocy wygląd wykresów, funkcji, grafów, struktury cząsteczek i innych elementów, które w podręcznikach są prezentowane na rysunkach.

Drugi wykonany krok

26 sierpnia 2005 roku pomiędzy Ministerstwem Polityki Społecznej w Warszawie, Departamentem Pożytku Publicznego a Polskim Związkiem Niewidomych Zarządem Głównym zostaje podpisana umowa na realizację projektu.

Trzeci wykonany krok

- We wrześniu 2005 roku zatrudniamy na umowę o dzieło grafika komputerowego, który zaczyna specjalizować się w tej dziedzinie.
- Także we wrześniu rozpoczyna pracę zespół roboczy, którego zadaniem jest:
 - stworzenie wytycznych dla osób przygotowujących rysunki,
 - dokonanie wyboru formatu zapisu rysunków wektorowych,

wyselekcjonowanie serii rysunków do testowania z zakresu różnych dziedzin takich jak, architektura, astronomia, biologia, chemia, ekonomia, fizyka, historia, matematyka, statystyka, orientacja przestrzenna, informatyka, elektronika, geografia, wiedza o sztuce,

- drukowanie rysunków i poddawanie ich ocenie pod względem przydatności oraz poprawności merytorycznej i odbioru dotykowego,
 - przygotowanie wykazu opracowanych rysunków .
- W składzie zespołu znajdują się tyflopedagodzy, nauczyciele uczący dzieci niewidome i same osoby niewidome. Zespół odbył do tej pory 17 spotkań – stworzył wykaz 60 rysunków z różnych dziedzin i przetestował je.
 - Także we wrześniu 2005 roku Polski Związek Niewidomych kupuje drukarkę Tiger Max firmy ViewPlus Technology.

Czwarty aktualnie wykonywany krok

12 grudnia 2005 r. odbywa się konferencja z udziałem Miasta Stołecznego Warszawy, Ministerstwa Edukacji i Nauki, Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej, Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, Krajowego Konsultanta ds. Okulistyki, Głównego Geodety Kraju, kilku uczelni, pracowników Związku, nauczycieli ze szkół specjalnych dla niewidomych i słabowidzących, nauczycieli ze szkół zwykłych uczących dzieci niewidome, przedstawiciele kuratoriów oświaty, centralnej i okręgowych komisji egzaminacyjnych, muzeów, studentów. Patronat medialny obejmuje serwis informacyjny Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej.

Piąty krok, który wykonamy

13-14 grudnia 2005 roku odbędą się warsztaty dla nauczycieli ze szkół specjalnych dla niewidomych i słabowidzących i szkół ogólnodostępnych.

- ❖ Warsztaty przewidują:
 - Zapoznanie uczestników z drogą jaką należy pokonać od rysunku z podręcznika do rysunku wypukłego na przykładzie kilku rysunków.
Dobór rysunków z podręczników. Wspólne przeglądanie przykładowego podręcznika i wybór ilustracji do adaptacji pod kątem ich przydatności w programie nauczania. Ocena wstępna trudności w adaptacji rysunku.
 - Rzut oka na rysunek pod kątem elementów niezbędnych do adaptacji. Podział na elementy niezbędne, przydatne i niepotrzebne.
Modyfikację rysunku - usunięcie elementów niepotrzebnych, uproszczenie, podkreślenie elementów najważniejszych. Podjęcie decyzji o sposobie prezentacji rysunku: stosowanie faktur, obrysów, grubych linii itp.
 - Przeniesienie rysunku do komputera za pomocą programu graficznego.
Rozmieszczenie napisów, strzałek, innych elementów, przyjęcie układu rysunku: poziomy lub pionowy.
Poddanie obróbce rysunku w komputerze. Stosowanie faktur, linii cienkich i grubych, linii przerywanych, ciągłych i kropkowanych, wykorzystywanie gotowych elementów graficznych: wypełnień, linii, strzałek itp. Modyfikację rysunków poprzez dodawanie nowych elementów wykorzystanie elementów graficznych z innych rysunków już przygotowanych .
 - Porównanie dwóch technologii: druku wysokorozdzielczego na papierze brajlowskim i papierze eksplozywnym (puchnącym). Modyfikacje i przystosowanie rysunków do obydwu technologii.
 - Prezentację możliwości programu Corel Draw i ewentualnych innych tego typu programów.
 - Współtworzenie bazy rysunków - prawidłowe opisywanie, metryczka, tworzenie katalogów itp.,

Szósty krok, który trzeba wykonać

Ustalenie możliwości i sposobu druku na zamówienia rysunków dydaktycznych:

- stworzenie bazy rysunków,
- systematyczne uzupełnianie bazy,
- ocena wytłoczonych rysunków przez Komisję,
- stworzenie możliwości drukowania ich i dostarczania do potrzebujących.

Dziękuję